

Seat No.	
-------------	--

Third Year of The Five Year Law Course (Semester - V)
First Year of The Three Year Law Course (Semester - I)
Examination, January - 2023
CONSTITUTIONAL LAW - I
(Paper - II) (CBCS)

Sub. Code : 74800/74836/67344/64242/51079/54869

Day and Date : Friday, 20 - 01 - 2023

Total Marks : 70

Time : 10.30 a.m. to 01.30 p.m.

Instructions: 1) Figures to the right indicate full marks.

सूचना:

- 2) Solve any FOUR questions from Q. No. 1 to 7.
प्र. क्रमांक 1 ते 7 मधील कोणतेही चार प्रश्न लिहा.
- 3) Q. No. 8 is compulsory.
प्र. क्रमांक 8 अनिवार्य आहे.
- 4) In case of any doubt regarding questions in Marathi Language or non-availability of appropriate word, the question in English Language shall be considered.
प्रश्नपत्रिकेमध्ये मराठी भाषेतील प्रश्नामध्ये काही संधिधता असल्यास अथवा योग्य शब्द उपलब्ध नसल्यास इंग्रजी प्रश्न गृहीत धरण्यात येईल.

Q1) What is meant by Citizenship? Explain the mode of acquisition and termination Of citizenship under Citizenship Act. [15]
नागरिकत्व म्हणजे काय? नागरिकत्व कायद्यांतर्गत नागरिकत्व संपादन आणि समाप्तीची पद्धत स्पष्ट करा.

Q2) Explain the nature and scope of freedom of Profession, occupation, trade or business under Article 19 with its restrictions. [15]
अनुच्छेद 19 अंतर्गत व्यवसाय, व्यापार किंवा व्यवसायाच्या स्वातंत्र्याचे स्वरूप आणि व्याप्ती, त्याच्या निर्बंधासह स्पष्ट करा.

Q3) "No person shall be deprived of his life or personal liberty except according to the procedure established by law". Comment. [15]
"कायद्याने स्थापित केलेल्या प्रक्रियेशिवाय कोणत्याही व्यक्तीचे जीवन आणि वैयक्तिक स्वातंत्र्य हिरावून घेतले जाणार नाही" टिप्पणी लिहा.

Q4) Write a detailed note on Public Interest Litigation with the help of cases.[15]
खटल्यांच्या मदतीने जनहित याचिकेवर सविस्तर टिप्पणी लिहा.

P.T.O

Q5) Explain the term 'Social Justice. Discuss Constitutional provisions in respect of justice to weaker sections of the society. Cite relevant cases. [15]
'सामाजिक न्याय' ही संज्ञा स्पष्ट करा. समाजातील दुर्बल घटकांना न्याय या संदर्भात घटनात्मक तरतूदींवर चर्चा करा.

Q6) Write a detailed note on Fundamental Duties under Art. 51-A of Constitution of India. [15]
भारतीय राज्यघटनेतील अनुच्छेद 51-ए अंतर्गत मूलभूत हक्कांवर सविस्तर टिप्पणी लिहा.

Q7) Discuss critically the concept of Secularism in Indian scenario. [15]
भारतीय परिस्थितीत धर्मनिरपेक्षतेच्या संकल्पनेवर टिकात्मक चर्चा करा.

Q8) Explain the following OR Answer in One/Two Sentences (Any Five)[5×2=10]
खालील स्पष्ट करा किंवा एक/दोन वाक्यात उत्तर लिहा. (कोणत्याही पाच)

- a) Preamble - Constitution of India
भारतीय राज्यघटनेची प्रस्तावना
- b) Prohibition of traffic in human beings
मानवी वाहतूक प्रतिबंध
- c) Doctrine of Eclipse
ग्रहणांचा सिद्धांत
- d) Autosshankar's Case
ऑटोशंकर प्रकरण
- e) Minority Rights
अल्पसंख्याकांचे हक्क
- f) National Anthem case
राष्ट्रगीत गान प्रकरण
- g) Gender discrimination - Protective measures
लिंग भेदभाव – संरक्षणात्मक उपाय
- h) Power of Judicial Review
न्यायिक पुनरावलोकनाची शक्ती
- i) Fundamental Right case
मुलभूत हक्क खटला
- j) Double Jeopardy
दुहेरी धोका

